

lille Baad har jo vugget sig stærkt i Dønningerne fra den tidligere Kamp om Forfatningen, og dog trøster jeg mig nu ved Forhandlingernes Slutning til at sige, at Lovforslaget gik ikke ud over, hvad man fra Sognemenighederne havde Krav paa at faa nu. Jeg trøster mig endvidere til at sige, at de, der ønske vor Folkekirke bevaret, maa i dette Lovforslag, der er — det tør jeg ogsaa vove at sige — udsprunget af kirkelig Interesse og kirkelig Sans, se et Forsøg paa at skabe gode Kaar for den danske Folkekirke i de vanskelige Tider, der ere inde, og de sikkert ikke mindre vanskelige Dage, der ville komme.

Nu møder jeg her fra to Sider, dels fra den, som det ærede 2det Medlem for 3die Kreds (Holstein-Holsteinborg), og dels fra den, som det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Lewinsky) er Ordfører for, en absolut og afgjort Modstand mod dette Lovforslag. Jeg maatte derfor sige til mig selv, at der maatte kunne findes et Punkt, hvor disse to Opfattelser, hvor forskellige de end kunne være paa mange Omraader, maa mødes, thi jeg har jo ikke saa sjældent hørt udtale, og ogsaa under denne Forhandling, at les extrêmes se touchent, Yderlighederne mødes. Det, de mødes i her, er Ønsket om, at denne Folkekirke maa gaa — undskyld jeg siger det saa stærkt til det ærede 2det Medlem for 3die Kreds, men saaledes er Forholdet — en usikker og stakket Fremtid i Møde. Det, som det ærede 2det Medlem for 3die Kreds ønsker, er ved Lov at skabe en Kirke indenfor Folkekirken, og det, som det ærede Medlem, som er Ordfører for den Gruppe, der sidder i den anden Ende af Salen, vil, er ogsaa at arbejde hen til, at denne Folkekirkens Dage snart ville være talte. Deri mødes de Herrer. Jeg maa sige, som jeg sagde ved Lovforslagets Fremlæggelse, at jeg havde egentlig ikke tænkt mig, at dette Tings Flertal havde Ønsker, der gik i denne Retning. Jeg havde tænkt mig, at dette Tings Flertal var stillet saaledes, at naar der kom et Lovforslag frem, der sigtede til paa alle Punkter — dette tør jeg hævde om det Lovforslag, som jeg havde den Ære at forelægge her, ogsaa i Dag med de Ændringer, der ere indløbne, hvilke dog ikke, saa vidt jeg kan se, frembringe nogen afgørende Forskel fra det oprindelige, foreligger til Afgørelse — ved den lovgivende Magt at skabe en Ramme for Folkekirken for de kommende Tider, saaledes at den kan gaa en udviklingsdygtig og lang Fremtid i Møde. Jeg havde tænkt mig, at Flertallet i denne Sal havde sagt: Ja, det er

netop ogsaa det, vi ønske for den danske Folkekirke. Det er jo ikke nemt i dette Øjeblik at undgaa at komme ind paa den store Debat om Forfatningen, som man har ønsket at rejse fra den Side, hvorfor det ærede 2det Medlem for 3die Kreds er Ordfører, men jeg skal afholde mig derfra. Jeg siger, at den Dag, da et Krav om en Forfatning bæres frem paa lignende Maade, som Kravet om Sognemenighedernes Selvstyre bæres frem nu, da skal jeg tage dette Spørgsmaal op til Overvejelse, men det foreligger absolut ikke i Dag. Jeg vil ogsaa afstaa fra atter i Enkeltheder at indlade mig i Forhandlinger med den ærede Ordfører for Flertallet. (*Afbrydelse*: For Mindretallet). Ja for Mindretallet i Fællesudvalget, men for Flertallet i denne Sal. Jeg tænker, at hverken dette Ting, eller i Særdeleshed Ordføreren, kan ønske, at vi tage denne Sag op paany, men jeg vil kun nævne dette, at det er jo Forskellen paa det ærede Medlems Stilling og min, at jeg har ingen Dobbeltstilling, saaledes at naar jeg staa for et kirkeligt Forum, saa har jeg een Opfattelse af, hvad der er forsvarligt, og hvad der er falsk og hult, og hvad der ikke kan bære, og naar jeg kommer for et andet Forum, har jeg en ganske anden Opfattelse af disse Ting.

Jeg vil til Slut udtale, at selv om jeg selvfølgelig paa det mest indtrængende vil opfordre dette høje Tings Medlemmer til at stemme for Flertallets Indstilling, er Forholdet for mit Vedkommende ikke dette, at jeg mener, at man ved at tabe dette Slag i Dag ogsaa taber Sognemenighedernes Sag. Nej, jeg tror, at det er rigtigt, hvad jeg nævnte før, at er Tiden inde, da dette Krav fra Sognemenighederne er modent, saa ville de ogsaa vide at skaffe sig Retten til at røre sig paa sund kirkelig Vis, den Ret, som de en Gang have haft, og som man ikke kan tage fra dem igen. Der er jo meget forskellige Meninger om Folkekirkens Velsignelse for Samfundet. Den har jo mange Brist; det har Folkekirken altid haft; det havde den i det Øjeblik, den fremtraadte iblandt os, og det vil en Folkekirke altid have. Jeg er for mit Vedkommende af den Opfattelse, at det er en Lykke for vort lille Samfund, at den folkekirkelige Ramme fremdeles dækker over det hele Samfund, og at den kirkelige Lovgivning, vi have haft, er gaaet i Retning af at imødekomme de Krav, der have rejst sig om at bygge en Frikirke indenfor Folkekirken, og dertil maa der ogsaa i en vis Udstrækning gives Frihed for de enkelte af Folkekirkens Medlemmer.